

Notat 19.03.2024 Økonomiudvalget spurgte til rammerne for hvilke flag, der må flages med

NOTAT

HVIDOVRE KOMMUNE

Center for Politik og Ledelse

Sagsnr.: 24/7758

Doknr.: 54857/24

Dato: 31-05-2024

Spørgsmål

På Økonomiudvalgets møde den 19. marts 2024 spurgte udvalget til rammerne for hvilke flag, der må flages med.

SVAR:

Flagning i Hvidovre Kommune

I Hvidovre Kommune er der fastsat et *Regulativ for flagning ved Hvidovre Kommunes bygninger med adgang for offentligheden*, som følger Justitsministeriets officielle flagdage, samt lokalt fastsatte flagdage.

Flagregulativet ændres administrativt ved ændringer i Justitsministeriets officielle flagregulativ (ex. ved hans kongelige højhed Prinsgemal Henriks død).

Derudover ændres det ved kommunalbestyrelsens beslutninger. Senest er det besluttet af flage ved pridedagen med både Dannebrog og prideflaget og med det ukrainske flag, da Rusland invaderede Ukraine. I begyndelsen krævede flaging med det ukrainske flag tilladelse fra Justitsministeriet, men siden Højesterets dom 22.juni 2023, har dette ikke været nødvendigt.

Gældende regler for flaging

Højesteret afsagde den 22. juni 2023 dom i en sag, hvor en person var tiltalt for at flage med det amerikanske flag. Højesteret frifandt tiltalte og fandt, at bekendtgørelse nr. 103 af 10. april 1915 om forbud mod at benytte fremmede nationsflag ikke havde den nødvendige hjemmel. Som følge af dommen har Justitsministeriet således ophævet al lovgivning mod at flage med fremmede nationsflag.

Der eksisterer dog fortsat de af Justitsministeriets fastsatte officielle flagdage, men pligten til af flage på disse officielle flagdage gælder kun statslige myndigheder, og er dermed frivillige for andre offentlige myndigheder, virksomheder og private.

Når der ikke er fastsat en lov for et område, så finder Kommunalfuldmagtsreglerne anvendelse i det omfang, en opgavevaretagelse ikke har hjemmel i den skrevne lovgivning.

Kommunalfuldmagten og udenrigspolitiske hensyn

Det følger af kommunalfuldmagtsregler, at kommuner som udgangspunkt ikke kan varetage udenrigspolitiske hensyn. Det skyldes, at udenrigspolitiske anliggender ikke er en kommunal, men en statslig opgave.

Afgrænsningen mellem kommunale opgaver og statslige eller regionale opgaver beror på lovgivningsmagts fastsættelse af, hvilke opgaver der henhører under henholdsvis kommuner, regioner og stat. Kommunestyret er i overensstemmelse med det kommunalretlige almennytteprincip opbygget med henblik på at varetage opgaver for et geografisk afgrænset lokalsamfund, hvorimod staten varetager opgaver, der vedrører hele landet.

Det er fastslået i den daværende indenrigsministers besvarelse af 4. oktober 1983 af Folketingets Kommunaludvalgs spørgsmål nr. 1-6, at kommuner ikke lovligt kan erklære sig som atomvåbenfri zoner, eftersom spørgsmålet om atomvåbenfri zoner er et udenrigs- og sikkerhedspolitisk spørgsmål, som kommuner ikke kan beskæftige sig med. Sagen illustrerer, at også udenrigspolitiske tilkendegivelser, der ikke i sig selv har retlig betydning, er omfattet af det kommunalretlige forbud mod, at kommuner varetager udenrigspolitiske hensyn

I helt særlige tilfælde kan kommunalfuldmagtsreglernes udgangspunkt om, at kommuner ikke kan varetage udenrigspolitiske hensyn, fraviges.

Kommuner kan således med hjemmel i kommunalfuldmagtsregler varetage udenrigspolitiske hensyn i tilfælde, hvor regeringen med bred opbakning fra et flertal i Folketinget opfordrer kommuner til at handle på en bestemt måde for at varetage sådanne hensyn.

Det daværende Indenrigs- og Boligministerium har således i en udtalelse af 4. marts 2022 fastslået, at kommuner med hjemmel i kommunalfuldmagtsreglerne kunne følge Kulturministeriets opfordring til at aflyse kulturarrangementer på baggrund af den russiske invasion af Ukraine.

Kommuner kan ligeledes med hjemmel i kommunalfuldmagtsregler varetage udenrigspolitiske hensyn, hvis det sker i overensstemmelse med en udenrigspolitisk tilkendegivelse i en vedtagelse fra Folketinget.

Der er tilkendegivelser med bred opbakning i Folketinget til at støtte det ukrainske folk, jf. justitsministeriet tidligere tilladelser og Indenrigs- og boligministeriets udtalelse, hvorfor flagning med det ukrainske flag kan fortsætte.

Den pågående konflikt mellem Israel og Palæstina er også en udenrigspolitisk sag. Der foreligger ikke en tilkendegivelse fra regeringen med bred opbakning fra et flertal i folketinget til at tilkendegive opbakning til parterne eller til anden markering af den konflikt, som pågår.

Flagning i den anledning vil derfor ifølge kommunalfuldmagtsreglerne efter omstændighederne udgøre en udenrigspolitisk tilkendegivelse, som ikke er i overensstemmelse med kommunalfuldmagten.